

Onderwerp Implementatie zero-emissiezone
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 31967-2024

Datum 14-2-2024

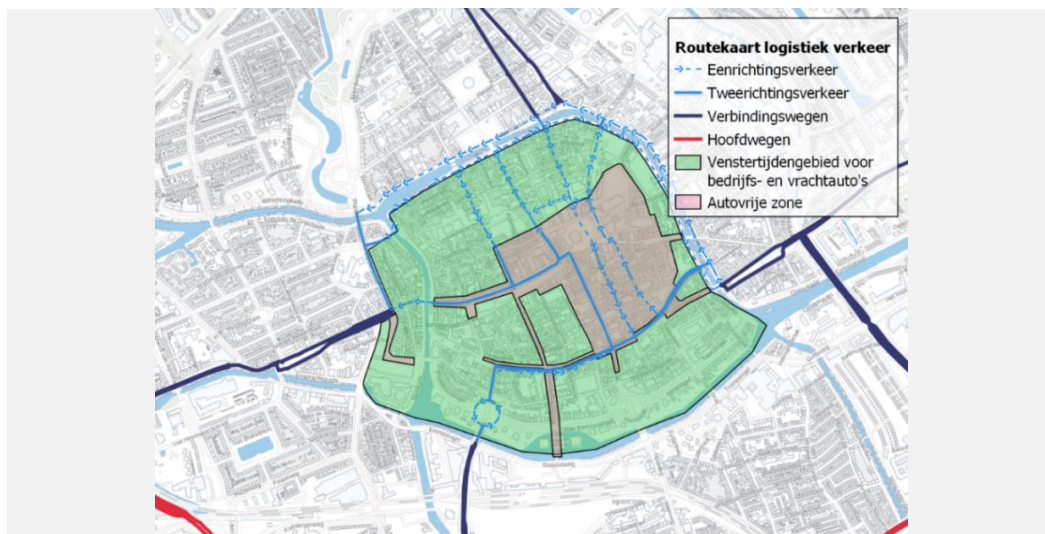
Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte lezer,

Met deze brief informeren wij uw raad over de invoering van de zero-emissiezone voor bedrijfs- en vrachtauto's in de binnenstad van Groningen – per 1 april 2025.

In 2021 heeft uw gemeenteraad met het vaststellen van de visie 'Ruimte voor zero-emissie stadslogistiek' besloten de zero-emissiezone in 2025 in te voeren in de gemeente Groningen. De komst van de zone moet minimaal vier jaar van tevoren worden aangekondigd, zodat eigenaren van bedrijfs- en vrachtvoertuigen op tijd voorbereidingen kunnen treffen.

*Het groene gebied markeert de zero-emissiezone die geldt per 1 april 2025.
De zero-emissiezone is gelijk aan het gebied waar venstertijden voor laden en lossen gelden.*

Samen werken aan een soepele transitie naar zero-emissie

De gemeente Groningen is een van de koplopers op gebied van ‘zero-emissie’ stadslogistiek binnen Nederland én in Europa. Het invoeren van een zero-emissiezone is de volgende mijlpaal op weg naar uitstootvrij verkeer. De zero-emissiezone bevordert de leefkwaliteit en maakt de binnenstad aantrekkelijker. Op dit moment zijn wij een van de 29 gemeenten die een zero-emissiezone invoeren. Een gezamenlijke inspanning die in 2030 een CO₂-reductie van 1 megaton oplevert.

Wij realiseren ons dat dit om inspanningen van bedrijven en organisaties vraagt. Zij staan voor keuzes omtrent het investeren in uitstootvrije voertuigen en het eventueel aanpassen van de bedrijfsvoering. Dit geldt ook voor de gemeente Groningen zelf. Voor de eigen gemeentelijke organisatie investeren wij ook in de verduurzaming van het eigen wagenpark. Communicatie en participatie zijn een belangrijk onderdeel van de voorbereiding op de zero-emissiezone. Zodat alle belanghebbenden tijdig zijn geïnformeerd en zich tijdig kunnen voorbereiden op de zero-emissieregels. Al vanaf 2018 spreken wij met de klankbordgroep stedelijke logistiek Groningen, bewoners, organisaties en bedrijven over de zero emissiezone. Voor het opstellen van de visie Ruimte voor zero emissie stadslogistiek en de uitbreiding van het venstertijdengebied zijn er uitgebreide participatietrajecten geweest, hierin kwam de zero emissiezone ook steeds aan bod.

Wij werken samen met andere zero-emissie gemeenten, het Rijk en diverse experts aan het ontwikkelen en delen van kennis, voor een succesvolle en (grotendeels) uniforme invoering. Deze samenwerking vindt plaats binnen het SPES (Samenwerkingsproject Expertpool Stadslogistiek).

De verduurzamingsambitie voor stadslogistiek

De voorbereiding op de zero-emissiezone kent een lange geschiedenis. Al in 2014 werd de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek ondertekend door oud-wethouder Joost van Keulen namens de gemeente Groningen.

De ambitie van zero-emissie stadslogistiek is vastgelegd in de volgende lokale kaders:

- de visie Bestemming Binnenstad, 2016;
- Convenant Duurzame Stadslogistiek Groningen, 2018
- mobiliteitsvisie Groningen goed op weg, 2021 (561648-2021);
- Ruimte voor zero-emissie stadslogistiek, 2021 (63778-2021);

Landelijke kaders:

- Green Deal Zero Emission Stadslogistiek, 2014
- Nationaal Klimaatakkoord, 2019
- Ondertekening Uitvoeringsagenda Stadslogistiek, 2021
- Intentieovereenkomst Centraal Loket ontheffing zero-emissiezone, 2023.

Overgangsregeling en ontheffingen

Voor bewoners, bedrijven en organisaties die vanaf 1 april 2025 nog niet aan de zero-emissieregels kunnen voldoen is er een overgangsregeling en zijn er ontheffingen mogelijk.

De overgangsregeling is landelijk vastgelegd en bedoeld voor de relatief jonge voertuigen die reeds zijn aangeschaft en nog niet financieel zijn afgeschreven.

Volgvel 2

Voertuigeigenaren hebben op basis van de onderstaande regels toegang tot de zero-emissiezone. Ze hoeven hiervoor zelf niets te doen.

- bakwagens Emissieklasse 6 die van ná 1 januari 2020 > toegang tot 1 januari 2030;
- trekkers met oplegger Emissieklasse 6 die van ná 1 januari 2017 > toegang tot 1 januari 2030;
- bestelauto's Emissieklasse 5 > toegang tot 1 januari 2027;
- bestelauto's Emissieklasse 6 > toegang tot 1 januari 2028.

Alle bedrijfs- en vrachtauto's die na 1 januari 2025 worden aangeschaft moeten uitstootvrij zijn voor toegang tot de zero-emissiezone.

Er zijn landelijke ontheffingsregels opgesteld die in alle zero-emissiezones in Nederland van kracht zijn. Om toegang tot de zero-emissiezones te krijgen moet de voertuigeigenaar een ontheffing aanvragen. De landelijke ontheffingen zijn in alle zones geldig. Het gaat hierbij om de volgende categorieën.

- dagontheffingen (maximaal 12 per jaar voor elk kenteken);
- lange levertijd uitstootvrij voertuig;
- dreigend faillissement;
- hardheidsclausule;
- bijzondere voertuigen jonger dan 13 jaar;
- voertuigen van gehandicapten die zijn aangepast;
- voertuigen waarvan geen uitstootvrije variant beschikbaar is;
- plug-in hybride vrachtauto's;
- bedrijfs- en vrachtauto's van particulieren.

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om ook lokale ontheffingsregels vast te stellen. Wij zijn momenteel in gesprek met de belanghebbende doelgroepen over de noodzaak en wenselijkheid van lokale ontheffingen. We benaderen deze doelgroepen via brancheorganisaties, lokale bedrijvenverenigingen en via de klankbordgroep Markt. De lokale ontheffingen zijn niet geldig in de zero-emissiezones van andere gemeenten.

Communicatie en participatie

Voor een succesvolle invoering van de zero-emissiezone is het van belang dat iedereen die het aangaat op de hoogte is én dat iedereen die het aangaat voldoende tijd heeft om zich voor te bereiden op de invoering. Communicatie is daarom zeer belangrijk. Daarom zijn we al meerdere jaren in gesprek met bewoners, bedrijven en organisaties over de zero-emissiezone.

Om zo veel mogelijk ondernemers, bedrijven en organisaties te bereiken werken we samen met de Klankbordgroep stedelijke logistiek Groningen. Deze klankbordgroep is in 2018 opgericht en bestaat uit (vertegenwoordigers van) brancheverenigingen en bedrijvenorganisaties. Voor de inbreng van kennis en onderzoek is ook de RUG onderdeel van de klankbordgroep. Met de klankbordgroepleden hebben we de afspraak dat zij (samen met de gemeente) verantwoordelijk zijn voor de communicatie naar en consultatie van hun achterban/leden als het gaat om beleidswijzigingen en het meedoen aan onderzoeken en (pilot-)projecten. Met de klankbordgroepleden en hun achterban bespreken we wat er voor elke branche/doelgroep nodig is voor een succesvolle implementatie van de zero-emissiezone en welke rol de gemeente en bedrijven hierin hebben. Door onze ervaring met de uitbreiding van het

Volgvel 3

venstertijdengebied in 2023 hebben wij alle doelgroepen goed in beeld. Al vanaf 2018 is de zero-emissiezone onderwerp van gesprek in de klankbordgroep.

Voor de markt hebben we een eigen klankbordgroep opgericht vanwege het economische en sociaal-maatschappelijke belang van de markt voor Groningen. Deze klankbordgroep is gestart op 24 januari 2024 en vindt eens in de drie weken plaats.

Op 25 maart 2024 organiseren wij een informatiebijeenkomst voor bewoners, organisaties en bedrijven in de raadzaal van het stadhuis. Via huis-aan-huisbrieven voor iedereen in de zero-emissiezone en via een mailing van de lokale bedrijfsverenigingen worden bewoners, bedrijven en organisaties voor deze bijeenkomst uitgenodigd. We zullen ook uw raad hiervoor uitnodigen.

Indien gewenst kunnen we een beeldvormende sessie voor uw raad organiseren. Wij denken dat juni 2024 daarvoor een geschikte maand is. Rond die tijd worden namelijk het concept-verkeersbesluit en het concept-ontheffingenbeleid gepubliceerd.

Voor de laatste 1,5 jaar vóór de invoering van de zero-emissiezone hebben we een communicatieplan opgesteld. Communicatiemiddelen die gebruikt worden zijn onder andere: het versturen van informatiebrieven, een informatiefolder, een animatievideo, een pagina op de gemeentelijke website en een projectwebsite, bijeenkomsten met ondernemers en inwoners, en communicatie via brancheorganisaties en ondernemers- en bewonersverenigingen. Het communicatieplan is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Er zijn ook landelijke communicatieacties om bewoners, bedrijven en organisaties te wijzen op de aanstaande zero-emissiezones. Op de website www.doehetzero.nl is algemene informatie te vinden over de zero-emissiezones en specifieke informatie voor elke zero-emissie gemeente. Verder worden via de Rijksdienst Wegverkeer (RDW) brieven gestuurd naar alle eigenaren van bedrijfsauto's.

U kunt uitgebreide informatie vinden op de gemeentelijke webpagina gemeente.groningen.nl/zero-emissiezone.

Flankerende maatregelen

Voor een succesvolle invoering van de zero-emissiezone stadslogistiek werken we al vanaf 2018 aan een pakket flankerende maatregelen die de bedrijven en organisaties helpen in de transitie naar duurzame logistiek. De flankerende maatregelen worden meegenomen in de communicatie, zodat bedrijven en organisaties geïnformeerd worden over mogelijke alternatieven voor hun bedrijfsvoering. Het gaat in ieder geval om de volgende maatregelen:

- realiseren van voldoende laadinfrastructuur;
 - Via Groningen Stroomt Door zijn wij hiermee bezig. Indien er in een situatie onvoldoende laadcapaciteit is, moet het bedrijf of de organisatie op zoek naar een alternatieve oplossing. We overwegen om in ons beleid een lokale ontheffing mogelijk te maken voor situaties waarbij er onvoldoende alternatieven zijn;
- realiseren van duurzame logistieke diensten;

- opschalen van uitstootvrije deelmobiliteit voor ondernemers;
- stimuleren en faciliteren van logistieke hubs;
- intelligente toegang voor bedrijfsvoertuigen;
- optimaal inzetten van laad- en losplaatsen;
- stroompunten voor koeling vrachtwagens.

Het ontwikkelen, faciliteren en stimuleren van alternatieven vergroot het draagvlak voor de zone, verzacht de negatieve effecten en versnelt de transitie naar uitstootvrije stadslogistiek. Hieronder volgt een overzicht van concrete voorbeelden in Groningen.

<p>Gemeentelijke post en pakketten Gemeentelijke post en pakketten worden verspreid via Cycloon Fietskoeriers. Hiervoor worden dagelijks twee fietskoeriers ingezet.</p>	
<p>Stimulering fietslogistiek In het Interreg Surflog project Surflog hebben we diverse pilotprojecten uitgevoerd met fietslogistiek. Zo Go-Fast fietskoeriers is in deze pilots gekoppeld aan lokale verzendingen van ondernemers en aan e-commercebezorgingen in Groningen voor landelijke retailketens. Een aantal van de ontwikkelde businessmodellen is door Go-Fast ingevoerd in de bedrijfsvoering.</p>	
<p>Stimuleren ZESS Hub Vanuit het Nationaal Programma Groningen is een subsidie van € 1,5 miljoen toegekend aan de Zero Emission Smart and Shared Hub op Wespoort. Nabuurs BV is de exploitant van deze nog te bouwen hub. De subsidie zorgt voor de totstandkoming van de hub en een snellere groei van het aantal elektrische vrachtwagens. De faciliteiten van de hub worden beschikbaar gesteld aan derde partijen. De hub ondersteunt lokale bedrijven in de transitie naar zero-emissie.</p>	
<p>Kantoorlogistiek via een hub Kantoorgoederen voor de gemeente Groningen worden gebundeld en uitstootvrij geleverd via een hub. City Hub is een landelijk opererend bedrijf dat samenwerkt met lokale logistieke dienstverleners (Go-Fast fietskoeriers en Jan de Jong Verhuizingen). Momenteel worden de goederen van drie van onze leveranciers gebundeld en zero-emissie geleverd. Dat</p>	

<p>betekent per week één ontvangstmoment in plaats van drie bij al onze locaties (meer dan 50). Momenteel zijn we bezig om meer leveranciers aan te haken. Andere deelnemende organisaties aan de Hub voor kantoorlogistiek zijn de provincie Groningen, de Belastingdienst en DUO. In het tweede kwartaal van 2024 voeren we een evaluatie uit naar de milieu- en leefbaarheidseffecten van de leveringen van kantoorgoederen via deze logistieke hub.</p> <p>City Hub van start in Groningen City Hub</p>	
<p>Uitstootvrije deelvoertuigen voor lokale ondernemers</p> <p>Binnen het Europese project ULaaDS hebben wij samen met de RUG, de GCC en Century een platform opgezet met elektrische deelvoertuigen voor ondernemers. Tijdens het pilotproject werden de voertuigen betaald met de subsidiemiddelen. Sinds 1 november 2023 moeten de ondernemers zelf voor het gebruik betalen.</p> <p>www.ulaads.eu</p>	
<p>Duurzame en stadsvriendelijke logistiek</p> <p>Behalve met lokale partijen hebben we ook met landelijke partijen gewerkt aan duurzame en stadsvriendelijke logistiek. Een goed voorbeeld hiervan is PostNL. Na een pilotproject in Groningen heeft PostNL geïnvesteerd in een stadshub vanwaar de pakketten voor de binnenstad met Lichte Elektrische Vrachtoertuigen worden bezorgd.</p>	

Handhaving

De zero-emissiezone wordt gehandhaafd door gebruik van ANPR-camera's (nummerbordherkenning) in combinatie met de inzet van boa's. Dezelfde manier waarop ook het venstertijdengebied wordt gehandhaafd: een camera maakt melding van een voertuig dat géén toestemming heeft, waarop een boa op basis van camerabeelden bevestigt of de overtreding correct is geregistreerd. Zo wordt al dan niet een boete verstuurd naar de eigenaar van het voertuig. Het gebruik van het ANPR-systeem is conform de AVG-wetgeving.

Vervolg

Tot aan de invoering van de zero-emissiezone op 1 april 2025 zijn er diverse momenten waarop we u informeren over de voortgang.

Informatiebijeenkomst 25 maart 2024

Op 25 maart organiseren wij een informatiebijeenkomst voor bewoners, organisaties en bedrijven in de raadzaal van het stadhuis.

Verkeersbesluit

We publiceren in juli 2024 het concept-verkeersbesluit. Voor het verkeersbesluit volgen we een uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV). Alle belanghebbenden kunnen tijdens deze procedure een zienswijze indienen. Vanwege de grote impact die de zero-emissiezone zal hebben op veel belanghebbenden vinden we het belangrijk om iedereen de kans te geven om een zienswijze in te dienen alvorens we een definitief besluit nemen. De zero-emissiezone wordt formeel ingevoerd door middel van het definitieve verkeersbesluit.

Ontheffingenbeleid

In juli 2024 zullen we het concept-ontheffingenbeleid voor de zero-emissieregels tegelijk met het concept verkeersbesluit publiceren. Als onderdeel van het definitieve ontheffingenbeleid in Q4 2024 zullen we ook een voorstel voor wijziging van de legesverordening aan uw raad aanbieden.

Vormgeving entrees zero-emissiezone

Voor de vormgeving van de fysieke entrees van de zero-emissiezone zal een kredietaanvraag bij uw raad worden gedaan in Q3 2024.

Voortgang van de implementatie

In Q4 2024 zullen wij u informeren over de algehele voortgang van de invoering van de zero-emissiezone.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.